

**WESELE W BRONOWICKIEJ
CHACIE OBRAZEM
SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Wesele w Bronowickiej chacie obrazem społeczeństwa polskiego

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

III / 45 minut

Cele. Uczeń:

- odczytuje dramat jako dzieło o społeczeństwie polskim;
- dostrzega realistyczny charakter *Wesela*;
- charakteryzuje grupy społeczne;
- uzasadnia swoje zdanie cytatami;
- analizuje tekst krytyczny;
- formułuje argumenty i je uzasadnia.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z tekstem literackim;
- praca z tekstem krytycznym (artykuł);
- analiza porównawcza;
- praca w zespołach;
- praca z całym zespołem klasowym;
- dyskusja.

Środki dydaktyczne:

- *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego
- plakat promujący sztukę teatralną;
- artykuł Roberta Birkholca Co kto w swoich widzi snach – *polskie mity narodowe w Weselu* (1972) *Wajdy* (<http://edukacjafilmowa.pl/wesele/>).

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna: Uczniowie wymieniają znane im współcześnie warstwy społeczne, wskazują przykłady podziałów społeczeństwa ze względu na przynależność do danej warstwy w odniesieniu do epok historycznych, podają przykłady znane im z literatury.

Część właściwa: Nauczyciel prosi uczniów, aby wymienili warstwy społeczne występujące w *Weselu* oraz o powód, dla czego są to chłopci i inteligencja. Młodzież przyporządkowuje bohaterów do poszczególnych warstw (tabela lub schemat). Uczniowie w dwóch zespołach charakteryzują warstwy społeczne, popierając cechy cytatami.

Po przedstawieniu i zapisaniu cech społeczeństwa nauczyciel prosi o wyciągnięcie wniosków z porównania, stawiając tezę o braku porozumienia pomiędzy warstwami.

Uczniowie zapoznają się z tekstem Roberta Birkholca *Co kto w swoich widzi snach*. Określają problemy podjęte przez autora, wskazują argumenty na temat społeczeństwa polskiego, przedstawiają własny stosunek do stwierdzeń autora. Prezentują swoje stanowiska na forum klasy. Następnie uczniowie interpretują plakat do sztuki teatralnej w kontekście znajomości dramatu (https://www.galeriagrafikiiplakatu.pl/images/image.php?h=455&q=90&a=t&src=https://www.galeriagrafikiiplakatu.pl/www/images/pics/images/248_6920.jpg).

Część podsumowująca:

Uczniowie dokonują interpretacji cytatu: *Wyście sobie, a my sobie, kaźden sobie rzepkę skrobie* (Radczyni do Kliminy, akt I, scena 4). Wskazują na odniesienie przysłowia do podziału społeczeństwa oraz jego ponadczasowość w świecie dzisiejszym.

Komentarz metodyczny:

Dla uczniów ze SPE warto przygotować pytania pomocnicze lub cytaty do opisu (dostosowanie do zaleceń PPP), należy podkreślić ich zaangażowanie w dyskusji i docenić nawet mały wysiłek podczas pracy. Lekcja pokazuje różnice społeczne i ich wpływ na codzienne sytuacje (wesele), uczy, że takie podziały mogą być przyczyną nieporozumień, przestrzega przed skutkami takich zachowań. Jest więc doskonałym przykładem kształtowania postawy współdziałania, ważnej na rynku pracy. W trakcie lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreślenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.